

หลักสูตร : การทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพและการนวดเพื่อสร้างอาชีพ จำนวน 15 ชั่วโมง

หลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทชุมชน

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพทะเล

ความเป็นมา

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 9 และมาตรา 10 ได้บัญญัติถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง โดยมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความรู้เฉพาะด้านตามความถนัดของแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดความพร้อมในการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพเดิมให้มีสมรรถนะสูงขึ้น ตลอดจนการยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 กฎหมายฉบับนี้มุ่งเน้นให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้สร้างกลไกการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น เข้าถึงง่าย และตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนทุกช่วงวัย เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและรอบด้าน เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคมสืบไป

เพื่อให้การขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กรมส่งเสริมการเรียนรู้จึงได้ประกาศจุดเน้นการดำเนินงานภายใต้หลักการ “สร. สร้างคนฉลาดเรียนรู้ เท้าทันพัฒนาการของโลก และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข” โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้บนหลักการ "Learn to Earn" และการบริหารจัดการเชิงธุรกิจในครัวเรือน ผ่านภารกิจสำคัญ (Flagship) เช่น "Career Plus" ที่มุ่งเติมเต็มทักษะ (Upskill/Reskill) และสร้างโอกาสทางอาชีพที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์พื้นที่ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อยกระดับการเรียนรู้ให้เข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา และเชื่อมโยงสู่ระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) เพื่อความมั่นคงในเส้นทางอาชีพของประชาชน โดยมุ่งหวังให้เกิดการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัลที่ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ไปใช้ในการสร้างงานสร้างรายได้อย่างแท้จริงผ่านระบบนิเวศแห่งการเรียนรู้ที่ทันสมัยและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกดิจิทัลในปัจจุบัน

จากการศึกษาบริบทของชุมชน พบว่าประชาชนมีความสนใจในการประกอบอาชีพด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรและการบริการเพื่อสุขภาพ เนื่องจากเป็นอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต สามารถใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นลดต้นทุนการผลิต และตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ควบคู่กับการสร้างรายได้ที่ยั่งยืน ซึ่งปัจจุบันประชาชนให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพด้วยวิถีธรรมชาติและการใช้สมุนไพรไทยมากขึ้น ประกอบกับชุมชนส่วนใหญ่มีทรัพยากรสมุนไพรที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น และมีภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยที่สืบทอดกันมา ซึ่งสามารถนำมาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มได้ เช่น ผลิตภัณฑ์สมุนไพรสปาเท้า น้ำมันกะเม็ง และการนวดเพื่อสุขภาพ เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระหรือสร้างรายได้เสริม

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพทะเลจึงได้จัดทำหลักสูตรการทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพและการนวดเพื่อสร้างอาชีพ จำนวน 15 ชั่วโมงขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำสมุนไพรสปาเท้า การทำน้ำมันกะเม็ง และการนวดคอ บ่า ไหล่ สามารถนำไปใช้ดูแลสุขภาพ ต่อยอดเป็นอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับตนเองต่อไป

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualifications Framework : NQF) ระดับ 1 และระดับ 2 โดยให้ความสำคัญกับความเข้าใจพื้นฐานควบคู่กับการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้
2. มุ่งจัดการเรียนรู้อาชีพเพื่อการมีงานทำและสร้างรายได้ (Learn to Earn) สอดรับกับนโยบายกรมส่งเสริมการเรียนรู้ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ที่เน้นการสร้างทักษะใหม่ (New Skill) และการเพิ่มสมรรถนะ (Upskill) ให้ทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่
3. ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง บูรณาการภูมิปัญญาสมุนไพรท้องถิ่นกับองค์ความรู้สมัยใหม่ ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และประยุกต์เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างมูลค่าเพิ่ม
4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะสมผลการเรียนรู้เพื่อเทียบโอนในระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) หรือเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการเรียนรู้นอกระบบระดับการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน เพื่อสร้างความก้าวหน้าทางการศึกษาและคุณวุฒิทางวิชาชีพ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมุนไพรเพื่อสุขภาพ คุณสมบัติ การเลือกใช้วัตถุดิบ และหลักการแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างถูกต้องและปลอดภัย
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ ได้แก่ สมุนไพรสปาเท้าและน้ำมันกะเม็ง ได้อย่างถูกวิธี มีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้ได้จริง
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการวัดคอบ่า ไหล่เบื้องต้นตามหลักการวัดเพื่อสุขภาพ
4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปต่อยอดเพื่อการประกอบอาชีพ สร้างรายได้ หรือพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการด้านสุขภาพได้

คำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรฝึกอบรม : การทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพและการวัดเพื่อสร้างอาชีพ จำนวน 15 ชั่วโมง

ศึกษาและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานด้านสมุนไพรเพื่อสุขภาพ ความสำคัญ ประโยชน์ การเลือกใช้และการเตรียมวัตถุดิบสมุนไพร หลักสุขลักษณะและความปลอดภัยในการผลิต การทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ ได้แก่ สมุนไพรสปาเท้าและน้ำมันกะเม็ง การเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ การแปรรูป การบรรจุภัณฑ์ การคำนวณต้นทุนและการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์เบื้องต้น

ฝึกทักษะและฝึกปฏิบัติการวัดคอบ่า ไหล่เพื่อสุขภาพ โดยเรียนรู้โครงสร้างกล้ามเนื้อที่เกี่ยวข้อง หลักการวัดเพื่อสุขภาพ ข้อควรระวังและข้อห้ามในการวัด เทคนิคการวัดที่ถูกต้องตามหลักสุขลักษณะ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัว และผู้รับบริการได้อย่างเหมาะสม

มุ่งเน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการใช้สมุนไพรไทยและการนวดเพื่อสุขภาพ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ต่อยอดเป็นอาชีพสร้างรายได้ และเพิ่มคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

ผลลัพธ์การเรียนรู้

1. อธิบายความสำคัญ ประโยชน์ คุณสมบัติของสมุนไพรเพื่อสุขภาพ และหลักการเลือกใช้วัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรได้อย่างถูกต้อง
2. ผลิตสมุนไพรสปาเท้าและน้ำมันกะเม็งได้อย่างถูกวิธี โดยคำนึงถึงคุณภาพ ความสะอาด และความปลอดภัยตามหลักสุขลักษณะ
3. ปฏิบัติการนวดคอ บ่า ไหล่เบื้องต้นได้อย่างถูกต้องตามหลักการนวดเพื่อสุขภาพ พร้อมทั้งทราบข้อควรระวังและข้อห้ามในการนวด
4. คำนวณต้นทุนเบื้องต้น กำหนดราคาผลิตภัณฑ์ และเลือกบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มมูลค่าและสามารถนำไปจำหน่ายได้
5. นำความรู้และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว หรือพัฒนาต่อยอดเป็นอาชีพและสร้างรายได้
6. มีคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบ และเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาสมุนไพรไทย สามารถใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

จำนวน	15	ชั่วโมง
ทฤษฎี	3	ชั่วโมง
ปฏิบัติ	12	ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ความรู้พื้นฐานด้านสมุนไพรเพื่อสุขภาพ	1. อธิบายความสำคัญและประโยชน์ของสมุนไพรเพื่อสุขภาพได้ 2. เลือกใช้วัตถุดิบและอุปกรณ์ได้อย่างเหมาะสม	1. ความสำคัญของสมุนไพรไทย 2. ประโยชน์และการใช้สมุนไพรเพื่อสุขภาพ 3. การเลือกวัตถุดิบและอุปกรณ์ 4. หลักสุขลักษณะและความปลอดภัยในการผลิต	1. ขั้นนำ : วิทยากรและผู้เรียนสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรเพื่อดูแลสุขภาพในชีวิตประจำวัน รวมทั้งความสำคัญของการใช้สมุนไพรไทยในการสร้างอาชีพ 2. ขั้นให้ความรู้ : วิทยากรบรรยายเกี่ยวกับความสำคัญ ประโยชน์ และสรรพคุณของสมุนไพรเพื่อสุขภาพ การเลือกใช้วัตถุดิบ หลักสุขลักษณะและความปลอดภัยในการผลิต พร้อมสาธิตตัวอย่างผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ 3. ขั้นวิเคราะห์ : ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์คุณสมบัติของสมุนไพรแต่ละชนิด ความเหมาะสมในการนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สมุนไพรในชุมชน 4. ขั้นสรุป : ผู้เรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลือกใช้สมุนไพร การเตรียมวัตถุดิบ และหลักการผลิต	1 ชม.	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพอย่างถูกต้อง ปลอดภัย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพได้		
2	การทำสมุนไพรสปาเท้าและการนวดเท้าเบื้องต้น	1. อธิบายสรรพคุณของมะกรูด ตะไคร้ ใพล ขมิ้นชัน และใบมะขามได้ 2. สามารถเตรียมน้ำสมุนไพรสำหรับแช่เท้าได้อย่างถูกต้อง 3. ปฏิบัติการแช่เท้าและนวดเท้าเบื้องต้นได้อย่างเหมาะสม	1. สมุนไพรที่ใช้ในการแช่เท้า ได้แก่ มะกรูด ตะไคร้ ใพล ขมิ้นชัน และใบมะขาม 2. การเตรียมนวดทุติบและน้ำสมุนไพรสำหรับแช่เท้า 3. วิธีการแช่เท้าและการดูแลความสะอาด 4. เทคนิคการนวดเท้าเบื้องต้นเพื่อผ่อนคลาย 5. ข้อควรระวังและข้อห้ามในการแช่เท้าและนวดเท้า	1. ขั้นนำ : วิทยากรและผู้เรียนสนทนาเกี่ยวกับอาการเมื่อยล้าของเท้าและประโยชน์ของการแช่เท้าด้วยสมุนไพร 2. ขั้นให้ความรู้ : วิทยากรบรรยายและสาธิตการเตรียมน้ำสมุนไพร การตมน้ำสมุนไพร และการนวดเท้าเบื้องต้น 3. ขั้นวิเคราะห์ : ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์สรรพคุณของสมุนไพรแต่ละชนิด วิเคราะห์ขั้นตอนการเตรียมน้ำสมุนไพรและการนวดเท้าที่ถูกต้อง 4. ขั้นปฏิบัติ : ผู้เรียนฝึกการทำน้ำสมุนไพรสปาเท้า และจับคู่ฝึกการนวดเท้า โดยมีวิทยากรให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด 5. ขั้นสรุป : ผู้เรียนร่วมกันสรุปเทคนิคการนวด ข้อควรระวัง และการนำไปใช้ในการดูแลสุขภาพและประกอบอาชีพ	1 ชม.	4 ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3	การทำน้ำมันกะเม็ง	1. อธิบายสรรพคุณของน้ำมันกะเม็งและส่วนประกอบได้ 2. ผลิตน้ำมันกะเม็งได้ตามขั้นตอนอย่างถูกต้อง	1. สรรพคุณของน้ำมันกะเม็ง 2. การเตรียมวัตถุดิบและอุปกรณ์ 3. ขั้นตอนการผลิตน้ำมันกะเม็ง - คัดเลือกต้นกะเม็งที่สด สะอาด และมีคุณภาพ พร้อมเตรียมวัตถุดิบ ได้แก่ ไพล ขมิ้นชัน พิมเสน การบูร และอุปกรณ์ให้พร้อม - ล้างต้นกะเม็งให้สะอาด ผึ่งให้สะเด็ดน้ำ แล้วหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ ล้างไพลสด ขมิ้นชันให้สะอาด นำมาหั่นเป็นแว่นๆ - นำกะเม็งลงเคี่ยวกับน้ำมันพืช โดยใช้ไฟอ่อน คนเป็นระยะ เพื่อให้สารสำคัญจากกะเม็งละลายออกมาในน้ำมัน - เมื่อกะเม็งเปลี่ยนสีและน้ำมันมีกลิ่นหอมตามต้องการ ยกออกจากเตา พักให้เย็น แล้วกรองด้วยผ้าขาวบาง - นำไพลลงทอดในน้ำมันพืช พอมี	1. ขั้นนำ : วิทยากรและผู้เรียนสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อจากการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวัน รวมทั้งการใช้สมุนไพรไทยในการบรรเทาอาการปวดเมื่อย 2. ขั้นให้ความรู้ : วิทยากรบรรยายเกี่ยวกับสรรพคุณของกะเม็ง ไพล ขมิ้นชัน พิมเสน และการบูร หลักการเลือกวัตถุดิบ อุปกรณ์ หลักสุขลักษณะในการผลิต และสาธิตขั้นตอนการผลิตน้ำมันกะเม็งเพื่อบรรเทาอาการปวดเมื่อย ตั้งแต่การเตรียมวัตถุดิบ การเคี่ยวน้ำมัน การกรอง การผสมส่วนประกอบ และการบรรจุผลิตภัณฑ์ 3. ขั้นวิเคราะห์ : ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์สรรพคุณของสมุนไพรแต่ละชนิดที่ใช้ในการผลิตน้ำมันกะเม็ง 4. ขั้นปฏิบัติ : ผู้เรียนลงมือปฏิบัติการผลิตน้ำมันกะเม็ง โดยเตรียมวัตถุดิบ เคี่ยวกะเม็ง ไพล และขมิ้นชัน กรอง	1 ชม.	3 ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			กลิ่นหอมตามต้องการ ยกลงจากเตา พักให้เย็น แล้วกรองด้วยผ้าขาวบาง - นำขมิ้นชันลงทอดในน้ำมันพืช พอมีกลิ่นหอมตามต้องการ ยกลงจากเตา พักให้เย็น แล้วกรองด้วยผ้าขาวบาง - บดพืชมะนาวและการบดให้ละเอียด เติมน้ำมันที่ผสมไว้ คนให้ละลายจนเป็นเนื้อเดียวกัน - ตรวจสอบคุณภาพของน้ำมันที่ได้ เช่น สี กลิ่น ความใส และความสะอาด 4. การบรรจุ การเก็บรักษา และการนำไปใช้	น้ำมัน ผสมน้ำมันทั้ง 3 ชนิด เติมพืชมะนาวและการบด บรรจุภาชนะ ตัดฉลาก และทดลองใช้อย่างถูกวิธี โดยมีวิทยากรให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้องในทุกขั้นตอน 5. ขั้นสรุป : ผู้เรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ ขั้นตอนการผลิต วิธีใช้ ข้อควรระวัง และการเก็บรักษาน้ำมันกะเม็ง ประเมินผลจากการปฏิบัติงานและคุณภาพของผลิตภัณฑ์		
4	การนวดคอ บ่า ไหล่เพื่อสุขภาพ	1. อธิบายหลักการนวด ข้อควรระวัง และข้อห้ามในการนวดได้ 2. ปฏิบัติการนวดคอ บ่า ไหล่ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย	1. อธิบายหลักการนวด ข้อควรระวัง และข้อห้ามในการนวดได้ 2. ปฏิบัติการนวดคอ บ่า ไหล่ 3. ข้อห้ามและข้อควรระวังในการนวด 4. เทคนิคการนวดคอ บ่า ไหล่	1. ขั้นนำ : วิทยากรและผู้เรียนสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับอาการปวดเมื่อยบริเวณคอ บ่า และไหล่ 2. ขั้นให้ความรู้ : วิทยากรบรรยายเกี่ยวกับหลักการนวดเพื่อสุขภาพ	-	5 ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				โครงสร้างกล้ามเนื้อบริเวณคอ บ่า และไหล่ ข้อบ่งใช้ ข้อห้าม และข้อควรระวังในการนวด รวมทั้งสาธิตท่าทางเทคนิค และลำดับขั้นตอนการนวดคอ บ่า ไหล่ที่ถูกต้องตามหลักการนวดเพื่อสุขภาพ 3. ชั้นวิเคราะห์ : ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุของอาการปวดเมื่อยบริเวณคอ บ่า ไหล่ วิเคราะห์ตำแหน่งกล้ามเนื้อที่ควรนวดและจุดที่ต้องหลีกเลี่ยง รวมทั้งอภิปรายวิธีการนวดที่เหมาะสมกับอาการของผู้รับบริการแต่ละราย และข้อควรระวังเพื่อความปลอดภัย 4. ชั้นปฏิบัติ : ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการนวดคอ บ่า ไหล่ โดยปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนที่วิทยากรสาธิต ตั้งแต่การเตรียมผู้รับบริการ การจัดทำทาง การใช้น้ำมันกมื่อ เทคนิคการกด การคลึง และการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ 5. ชั้นสรุป : ผู้เรียนร่วมกันสรุป		

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				หลักการนวด เทคนิคที่ถูกต้อง ข้อห้าม และข้อควรระวังในการนวดคอ บ่า ไหล่ แลกเปลี่ยนปัญหาและ ข้อเสนอแนะจากการฝึกปฏิบัติ พร้อม ประเมินผลจากการสังเกตการปฏิบัติ ความถูกต้องของเทคนิค และการ ปฏิบัติตามหลักสุขลักษณะ เพื่อให้ สามารถนำความรู้ไปใช้ดูแลสุขภาพ และต่อยอดเป็นอาชีพได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัย		

สื่อการเรียนรู้

1. ศึกษาจากเอกสาร / ใบความรู้ / แผ่นพับ
2. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยาการ/ปราชญ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้/วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกปฏิบัติ
4. แบบทดสอบหลังเรียน

การวัดผลประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎี (แบบทดสอบ/สอบถาม)
2. การประเมินทักษะการปฏิบัติ (สังเกตการปฏิบัติ/สาธิต)
3. การประเมินคุณภาพผลงาน (ตรวจสอบความสมบูรณ์และการใช้งานได้จริง)

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินความรู้และทักษะตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. มีผลงาน/ชิ้นงานที่ทำงานได้จริงตามเกณฑ์ที่กำหนด

กรอบการประเมิน

กรอบการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1. ความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหาสาระ (20 คะแนน)	- ทดสอบความรู้ความเข้าใจ - สอบถามความรู้ความเข้าใจ	- คะแนนเต็ม 20 คะแนน - ต้องได้ 16 คะแนนขึ้นไปจึงจะถือว่าผ่าน
2. ทักษะการปฏิบัติ (40 คะแนน)	- สังเกตการปฏิบัติระหว่างการทำกิจกรรม - ประเมินจากการสาธิตและการปฏิบัติจริง ได้แก่ การเตรียมสมุนไพร การทำสมุนไพรสพาท้า การทำน้ำมันกะเม็ง และการนวดคอ บ่า ไหล่ - ประเมินกระบวนการทำงาน การใช้วัสดุอุปกรณ์ การปฏิบัติตามหลักสุขลักษณะ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น	- ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอน ใช้วัสดุและอุปกรณ์ได้เหมาะสม มีความคล่องแคล่วและปลอดภัย - สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างเหมาะสมเมื่อเกิดข้อผิดพลาด - ผู้เรียนต้องได้ 32 คะแนนขึ้นไป จึงถือว่าผ่าน
3. คุณภาพของผลงาน ผลการปฏิบัติ (40 คะแนน)	- สังเกตและตรวจสอบผลงานที่ผู้เรียนผลิต - ประเมินจากการปฏิบัติตามขั้นตอนและคุณภาพของผลิตภัณฑ์	- ผลงานถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด - สมุนไพรสพาท้าและน้ำมันกะเม็งมีความสะอาด ได้มาตรฐาน มีกลิ่น สี และลักษณะเหมาะสม พร้อมบรรจุภัณฑ์และฉลากที่เรียบร้อย

		- การนวดคอ บ่า ไหล่ปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักการนวดเพื่อสุขภาพ มีความปลอดภัย และเหมาะสมกับผู้รับบริการ - ผู้เรียนต้องได้ 24 คะแนนขึ้นไป จึงถือว่าผ่าน
รวมคะแนน (100 คะแนน)		ผู้เรียนต้องมีคะแนนรวมไม่น้อยกว่า 80 คะแนน และมีเวลาเข้าอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด จึงถือว่าผ่านการฝึกอบรมและได้รับประกาศนียบัตรผู้จบหลักสูตร

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้ สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น

โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

1. ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน “หลักสูตรการทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพและการนวดเพื่อสร้างอาชีพ”

2. ความสอดคล้องกับนโยบาย

นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568-2569

การศึกษาเพื่อความเป็นเลิศและความมั่นคงของชีวิต:

- พัฒนาทักษะอาชีพ: ส่งเสริมทักษะ Future Skill และอาชีพที่จำเป็นต่อตลาดงาน

มาตรฐานการศึกษาสำหรับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

ด้านที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนเพื่อการพัฒนาตนเอง มีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

1.1 ผู้เรียนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีคุณลักษณะเป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

1.2 ผู้จบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง สามารถนำผลที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต

ด้านที่ 2 คุณภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

2.1 หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย

2.2 สื่อการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และความต้องการของผู้เรียน

2.3 ครูและผู้จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

2.4 การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้

2.5 ระบบแนะแนวการเรียนรู้และการประกอบอาชีพที่สร้างโอกาสในการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

2.6 ความพึงพอใจของผู้เรียนและการประกอบอาชีพที่สร้างโอกาสในการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

ด้านที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา มีประเด็นพิจารณา ดังนี้

3.3 การส่งเสริม สนับสนุนให้ภาคีเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด ร่วมจัดและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

จุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ 2569

2. ขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่อาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้จริง และการพึ่งพาตนเองที่ยั่งยืน

2.1 ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์พื้นที่ และความต้องการจ้างงานของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต

2.2 ส่งเสริมแนวทาง “Learn to Earn” ควบคู่กับการ Upskill/Reskill/New skill เพื่อให้ผู้เรียนสร้างรายได้ทั้งในระหว่างเรียนและหลังจากจบการศึกษา

2.3 ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ สร้างโอกาสทางธุรกิจในชุมชน และการต่อยอดผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่ม

2.4 พัฒนาทักษะและอาชีพใหม่ให้กลุ่มวัยเกษียณ เตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัยสามารถสร้างรายได้พึ่งพาตนเองได้ และลดภาระพึ่งพิงทางสังคม

ภารกิจสำคัญ (Flagship)

2. Career Plus : “เติมเต็มทักษะ สร้างโอกาสอาชีพ” ร่วมมือกับภาคเอกชนออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีพของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และความต้องการตลาดแรงงานจริง เช่น ดิจิทัล ช่างเทคนิค อาหาร การดูแลผู้สูงอายุ โดยภาคเอกชนร่วมสนับสนุนด้านการฝึกอบรมและวิทยากรรวมทั้งฝึกอบรมตามหลักสูตรคุณวุฒิวิชาชีพที่กำหนด

3. หลักการและเหตุผล

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 9 และมาตรา 10 ได้บัญญัติถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง โดยมีเป้าหมายหลักในการพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดความพร้อมในการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพเดิมให้มีสมรรถนะสูงขึ้น ตลอดจนการยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว และชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 กฎหมายฉบับนี้มุ่งเน้นให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้สร้างกลไกการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น เข้าถึงง่าย และตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนทุกช่วงวัย เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและรอบด้าน เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคมสืบไป

เพื่อให้การขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กรมส่งเสริมการเรียนรู้จึงได้ประกาศจุดเน้นการดำเนินงานภายใต้หลักการ “สร. สร้างคนฉลาดเรียนรู้ เท่าทันพัฒนาการของโลก และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข” โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้บนหลักการ "Learn to Earn" และการบริหารจัดการเชิงธุรกิจในครัวเรือน ผ่านภารกิจสำคัญ (Flagship) เช่น "Career Plus" ที่มุ่งเติมเต็มทักษะ (Upskill/Reskill) และสร้างโอกาสทางอาชีพที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์พื้นที่ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อยกระดับการเรียนรู้ให้เข้าถึงได้ทุกคน ทุกเวลา และเชื่อมโยงสู่ระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) เพื่อความมั่นคงในเส้นทางอาชีพของประชาชน โดยมุ่งหวังให้เกิดการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัลที่ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ไปใช้ในการสร้างงานสร้างรายได้อย่างแท้จริงผ่านระบบนิเวศแห่งการเรียนรู้ที่ทันสมัยและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกดิจิทัลในปัจจุบัน

จากการศึกษาบริบทของชุมชน พบว่าประชาชนมีความสนใจในการประกอบอาชีพด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรและการบริการเพื่อสุขภาพ เนื่องจากเป็นอาชีพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต สามารถใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น ลดต้นทุนการผลิต และตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ควบคู่กับการสร้างรายได้ได้อย่างยั่งยืน ซึ่งปัจจุบันประชาชนให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพด้วยวิถีธรรมชาติและ การใช้สมุนไพรไทยมากขึ้น ประกอบกับชุมชนส่วนใหญ่มีทรัพยากรสมุนไพรที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น และมีภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยที่สืบทอดกันมา ซึ่งสามารถนำมาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มได้ เช่น ผลิตภัณฑ์สมุนไพรสปาเท้า น้ำมันกะเม็ง และการนวดเพื่อสุขภาพ เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระหรือสร้างรายได้เสริม

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพทะเลจึงได้จัดทำหลักสูตร การทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพและการนวดเพื่อสร้างอาชีพ จำนวน 15 ชั่วโมงขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการทำสมุนไพรสปาเท้า การทำน้ำมันกะเม็ง และการนวดคอ บ่า ไหล่ สามารถนำไปใช้ดูแลสุขภาพ ต่อยอดเป็นอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับตนเองต่อไป

4. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสมุนไพรเพื่อสุขภาพ การเลือกใช้วัตถุดิบ และหลักการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างถูกต้องและปลอดภัย
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำสมุนไพรสปาเท้า การทำน้ำมันกะเม็ง และการนวดคอ บ่า ไหล่เพื่อสุขภาพ
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการสร้างรายได้ หรือต่อยอดเป็นอาชีพ

5. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

ประชาชนผู้สนใจ ในพื้นที่ตำบลท่าบัว จำนวน 15 คน

เชิงคุณภาพ

กลุ่มเป้าหมายผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำสมุนไพรสปาเท้า การทำน้ำมันกะเม็ง และการนวดคอ บ่า ไหล่เพื่อสุขภาพ สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ได้อย่างถูกต้องตามหลักสุขลักษณะ ปฏิบัติการนวดได้อย่างถูกวิธีและปลอดภัย รวมทั้งสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และต่อยอดเป็นอาชีพหรือสร้างรายได้ โดยเห็นคุณค่าและสามารถใช้ภูมิปัญญาสมุนไพรไทยร่วมกับทรัพยากรในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

6. วิธีการดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
Situation analysis (S)						
1. สำรวจความต้องการเรียน	- เพื่อสำรวจว่าคนในชุมชนอยากเรียนอะไร	ประชาชนทั่วไป	15 คน	ตำบลท่าบัว	เดือนกรกฎาคม 2569	
2. วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย	- เพื่อศึกษากลุ่มเป้าหมายที่จะฝึกอบรม	ครูศูนย์การเรียนรู้	15 คน	ตำบลท่าบัว	เดือนกรกฎาคม 2569	

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
Plan (P)						
3.เขียน โครงการและ ขออนุมัติ	เพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายในการ ดำเนินงานตาม นโยบาย จุดเน้นการ ดำเนินงาน ของ สำนักงาน สกร.	ครูศูนย์การ เรียนรู้	1 คน	ตำบลท่าบัว	เดือน กรกฎาคม 2569	
4.จัดทำ/ พัฒนา หลักสูตร	เพื่อให้เหมาะสม และสอดคล้องกับ ความต้องการของ กลุ่มเป้าหมาย	ครูศูนย์การ เรียนรู้	1 คน	ตำบลท่าบัว	เดือน กรกฎาคม 2569	
5.ขออนุมัติ โครงการ/ จัดตั้งกลุ่ม	- เพื่อขอความ เห็นชอบและขอ อนุมัติดำเนิน งาน ตามแผนของ โครงการ	ครูศูนย์การ เรียนรู้	1 คน	พื้นที่ ตำบลท่าบัว	เดือน กรกฎาคม 2569	
6.ประสาน เครือข่าย/ วิทยากร	- เพื่อดำเนินการ จัดกิจกรรม การ เรียนรู้เพื่อการ พัฒนาตนเอง (โครงการพัฒนา อาชีพชุมชน)	ผู้รู้ ภูมิปัญญา	1 คน	พื้นที่ ตำบลท่าบัว	เดือน กรกฎาคม 2569	
7.จัดหาสื่อ / วัสดุอุปกรณ์ / จัดเตรียม สถานที่	เพื่อเป็นสื่อ สนับสนุนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	ครูศูนย์การ เรียนรู้	1 คน	ตำบลท่าบัว	เดือน กรกฎาคม 2569	
Do (D)						
8.ดำเนินการ ตามหลักสูตร การทำ ผลิตภัณฑ์ สมุนไพรเพื่อ	1. เพื่อให้ผู้เรียนมี ความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับ สมุนไพรเพื่อ สุขภาพ การ	ผู้เข้าร่วม กิจกรรม	15 คน	รพ.สต.ท่าบัว หมู่ที่ 4 ตำบล ท่าบัว อำเภอบัว โพทะเล จังหวัดพิจิตร	วันที่ 28-30 กรกฎาคม 2569 เวลา 9.00 - 15.00 น.	แผนงาน : ยุทธศาสตร์ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาและ การเรียนรู้ ผลผลิตผู้รับ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
สุขภาพและ การนวดเพื่อ สร้างอาชีพ จำนวน 15 ชั่วโมง	เลือกใช้วัตถุดิบ และหลักการผลิต ผลิตภัณฑ์สมุนไพร อย่างถูกต้องและ ปลอดภัย 2. เพื่อให้ผู้เรียนมี ทักษะในการทำ สมุนไพรสปาเท้า การทำน้ำมัน กะเม็ง และการ นวดคอ บ่า ไหล่ เพื่อสุขภาพ 3. เพื่อให้ผู้เรียน สามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับ ไปใช้ในการสร้าง รายได้ หรือต่อ ยอดเป็นอาชีพ				(วันละ 5 ชม. จำนวน 3 วัน)	บริการการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิต กิจกรรมการ เรียนรู้เพื่อพัฒนา ตนเอง งบ รายจ่ายอื่น โครงการพัฒนา อาชีพชุมชน รหัส งบประมาณ 2033433000 5005000001 แหล่งของเงิน 6911500 เป็นค่าวัสดุ 8,775 บาท ค่าวิทยากร 4,500 บาท ค่าอาหาร กลางวัน 1 มื้อ 3 วัน3,150 บาท ค่าอาหารว่าง พร้อมเครื่องดื่ม 1 มื้อ 3 วัน 1,575 บาท รวมเป็นเงิน 18,000 บาท
Check (C)						
9. นิเทศ ติดตาม การจัด กิจกรรมการ เรียนรู้/ และ ติดตามการนำ ความรู้ไปใช้	- เพื่อนิเทศติดตาม การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ - เพื่อติดตามการ นำความรู้ไปใช้	ครูนิเทศ สกร. อำเภอ โพทะเล	1 คน	ตำบลท่าบัว	วันที่ 28-30 กรกฎาคม 2569 เวลา 9.00 - 15.00 น.	

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
10. วัดผลและประเมินผล อนุมัติการจบหลักสูตร	- เพื่อประเมินผล การจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อ พัฒนาตนเอง	ผู้เข้าร่วม กิจกรรม	15 คน	ตำบลท่าบัว	วันที่ 28-30 กรกฎาคม 2569	
11. สรุป รายงานการ ดำเนินงาน โครงการ	เพื่อจัดทำข้อมูล สารสนเทศและ รายงานผลการ ดำเนินงาน	ครูศูนย์การ เรียนรู้	1 คน	ตำบลท่าบัว	เดือน สิงหาคม 2569	
Action (A)						
12. ครูและ บุคลากร สกร. ระดับอำเภอ โพทะเลร่วมกัน ทบทวนและ ปรับปรุง เพื่อ การดำเนิน กิจกรรมครั้ง ต่อไป	เพื่อทบทวนและ ปรับปรุงกระบวนการ/ ขั้นตอนการ ดำเนินงานเพื่อ วางแผนการ ดำเนินงานครั้งต่อไป ในเกิดประสิทธิภาพ	ครูศูนย์การ เรียนรู้	1 คน	สกร.ระดับ อำเภอ โพทะเล	เดือน สิงหาคม 2569	

7. วงเงินงบประมาณทั้งโครงการ

เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ.2569 แผนงาน : ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้
 ผลผลิตผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง งบรายจ่ายอื่น โครงการ
 พัฒนาอาชีพชุมชน รหัสงบประมาณ 20334330005005000001 แหล่งของเงิน 6911500 จำนวนเงิน 18,000.-บาท
 (หนึ่งหมื่นแปดพันบาทถ้วน) ตามรายการดังนี้

7.1 ค่าตอบแทนวิทยากร 15 ชม.ๆ ละ 300 บาท	เป็นเงิน 4,500 บาท
7.2 ค่าวัสดุฝึกอบรม	เป็นเงิน 8,775 บาท
7.3 ค่าอาหารกลางวัน จำนวน 3 วัน ๆ ละ 1 มื้อๆ ละ 70 บาท จำนวน 15 คน	เป็นเงิน 3,150 บาท
7.4 ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน 3 วัน ๆ ละ 1 มื้อๆ ละ 35 บาท	
จำนวน 15 คน	เป็นเงิน 1,575 บาท
	รวมทั้งสิ้น 18,000 บาท

8. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	ไตรมาสที่ 1 (ต.ค.-ธ.ค. พ.ศ. 2568)	ไตรมาสที่ 2 (ม.ค.-มี.ค. พ.ศ.2569)	ไตรมาสที่ 3 (เม.ย.-มิ.ย. พ.ศ.2569)	ไตรมาสที่ 4 (ก.ค.-ก.ย. พ.ศ.2569)
หลักสูตรฝึกอาชีพ การทำผลิตภัณฑ์ สมุนไพรเพื่อสุขภาพ และการนวดเพื่อ สร้างอาชีพ จำนวน 15 ชั่วโมง	-	-	-	18,000

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ นางสาวนพรัตน์ เครือกลัด ครูศูนย์การเรียนรู้

10. เครือข่าย

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. ประชาชนชาวบ้าน
3. ผู้นำชุมชน

11. โครงการที่เกี่ยวข้อง

- งานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
- งานการประกันคุณภาพ
- งานนิเทศภายในสถานศึกษา

12. ผลลัพธ์ (Out come)

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะด้านการทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ ได้แก่ การทำสมุนไพรสปาเท้า การทำน้ำมันกะเม็ง และการนวดคอ บ่า ไหล่ สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว รวมทั้งสามารถประยุกต์ใช้เพื่อประกอบอาชีพ สร้างรายได้

13. ดัชนีตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

13.1 ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

1. ร้อยละ 100 ของกลุ่มเป้าหมาย เข้าร่วมโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน
2. ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสมุนไพรเพื่อสุขภาพ การเลือกใช้วัตถุดิบ และหลักการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างถูกต้องและปลอดภัย
3. ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาอาชีพชุมชนมีทักษะในการทำสมุนไพรสปาเท้า การทำน้ำมันกะเม็ง และการนวดคอ บ่า ไหล่เพื่อสุขภาพ
4. ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาอาชีพชุมชนนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการสร้างรายได้ หรือต่อยอดเป็นอาชีพ
5. ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาอาชีพชุมชนมีความพึงพอใจในระดับดีขึ้นไป

13.2 ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

ผู้เข้ารับการฝึกอาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการทำผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อสุขภาพ ได้แก่ การทำสมุนไพรสพาททำ การทำน้ำมันกะเม็ง และการนวดคอ บ่า ไหล่ สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตาม ขั้นตอน มีความปลอดภัย และผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่หลักสูตรกำหนด รวมทั้งสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับ ไปประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว สร้างรายได้ ต่อยอดพัฒนาเป็นอาชีพ

14. การติดตามและประเมินผลโครงการ

- ติดตามผู้เข้าร่วมกิจกรรม/บัญชีลงเวลาของผู้เข้ารับการฝึกอบรม แบบ พต.9
- ติดตามผลการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเอง/แบบประเมินผลการฝึกอบรม แบบ พต.10
- นิเทศการฝึกอบรม /บันทึกการนิเทศการฝึกอบรม แบบ พต.11
- ติดตามผู้ผ่านการฝึกอบรม/แบบติดตามผู้ผ่านการฝึกอบรม แบบ พต.20
- ประเมินความพึงพอใจ/แบบประเมินความพึงพอใจ แบบ พต.12

กำหนดการจัดอบรมโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน
หลักสูตรการทำผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพและการนวดเพื่อสร้างอาชีพ จำนวน 15 ชั่วโมง
ระหว่างวันที่ 28-30 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2569

ณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าบัว หมู่ที่ 4 ตำบลท่าบัว อำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2569

08.00 - 08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30 - 09.00 น.	ทดสอบความรู้ก่อนการอบรม
09.00 - 10.00 น.	บรรยายภาคทฤษฎี โดยวิทยากร (นางสาวมาเลียม ทองเกิด)
เรื่อง ความรู้พื้นฐานด้านสมุนไพรเพื่อสุขภาพ   1. ความสำคัญของสมุนไพรไทย2. ประโยชน์และการใช้สมุนไพรเพื่อสุขภาพ3. การเลือกวัตถุดิบและอุปกรณ์4. หลักสุขลักษณะและความปลอดภัยในการผลิต
10.00 - 11.00 น.	เรื่องการทำสมุนไพรสปาเท้าและการนวดเท้าเบื้องต้น โดยวิทยากร (นางสาวมาเลียม ทองเกิด) 1. สมุนไพรที่ใช้ในการแช่เท้า ได้แก่ มะกรูด ตะไคร้ โพล ขมิ้นชัน และใบมะขาม2. การเตรียมวัตถุดิบและน้ำสมุนไพรสำหรับแช่เท้า3. วิธีการแช่เท้าและการดูแลความสะอาด4. เทคนิคการนวดเท้าเบื้องต้นเพื่อผ่อนคลาย5. ข้อควรระวังและข้อห้ามในการแช่เท้าและนวดเท้า
11.00 - 12.00 น.	การฝึกปฏิบัติการทำสมุนไพรสปาเท้า โดยวิทยากร (นางสาวมาเลียม ทองเกิด)
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 15.00 น.	การฝึกปฏิบัติการทำสปาเท้าและการนวดเท้าเบื้องต้น โดยวิทยากร (นางสาวมาเลียม ทองเกิด)

วันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2569

08.30 - 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 - 10.00 น.	การฝึกปฏิบัติการทำสปาเท้าและการนวดเท้าเบื้องต้น โดยวิทยากร (นางสาวมาเลียม ทองเกิด)
10.00 - 11.00 น.	บรรยายภาคทฤษฎี โดยวิทยากร (นางสาวมาเลียม ทองเกิด)
เรื่อง การทำน้ำมันกะเม็ง   1. สรรพคุณของน้ำมันกะเม็ง2. การเตรียมวัตถุดิบและอุปกรณ์3. ขั้นตอนการผลิตน้ำมันกะเม็ง
11.00 - 12.00 น.	การฝึกปฏิบัติการทำน้ำมันกะเม็ง โดยวิทยากร (นางสาวมาเลียม ทองเกิด)
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 15.00 น.	การฝึกปฏิบัติการทำน้ำมันกะเม็ง โดยวิทยากร (นางสาวมาเลียม ทองเกิด)

วันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2569

08.30 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 - 12.00 น.	การฝึกปฏิบัติการนวดคอ บ่า ไหล่เพื่อสุขภาพ โดยวิทยากร (นางสาวมาเลียม ทองเกิด)
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 15.00 น.	การฝึกปฏิบัติการนวดคอ บ่า ไหล่เพื่อสุขภาพ โดยวิทยากร (นางสาวมาเลียม ทองเกิด)
15.00 - 15.30 น.	ทดสอบความรู้หลังอบรม/สรุปความพึงพอใจ/พิธีปิด
